De Gemeenteraad van Wijchen

Overzicht, samenhang en prioriteiten energietransitie

Schriftelijke vraag van de Wijchense VVD

Ingediend: 7 oktober 2025

Aanleiding:

De fractie van de Wijchense VVD heeft bij het doornemen van de verschillende trajecten rond de energietransitie geconstateerd dat de samenhang tussen de verschillende trajecten voor ons steeds minder zichtbaar is. Inmiddels zijn er meerdere documenten en processen in omloop:

- Lokale Energiestrategie (LES) met uitvoeringsprogramma (vastgesteld juni 2025)
- Visie Wind & Zon 2035 (raad juli 2024)
- Routekaart Duurzame Warmte (najaar 2025)
- Transitievisie Warmte (2021, met voortgangsnotities)
- De afspraken uit de RES
- Dossier hoogspanningsstation (HSS)

Allemaal waardevolle documenten, maar bij elkaar oogt het versnipperd. Voor de raad is het hierdoor lastig om overzicht te houden en de juiste keuzes te maken. Ook inwoners en ondernemers, die juist een belangrijk deel van de oplossing moeten zijn, missen daardoor richting en bovendien voorspelbaarheid.

Een paar voorbeelden die dit beeld onderbouwen:

- In mei 2023 was de afspraak dat de LES eind 2023 klaar zou zijn en dat er in maart 2024 een apart uitvoeringsprogramma zou liggen. Uiteindelijk kwamen beide in juni 2025.
- De visie op wind en zon is in juli 2024 vastgesteld, nog vóór de LES. Inmiddels ligt

de uitvoering van windprojecten stil vanwege onzekerheid rond het hoogspanningsstation.

- De transitievisie Warmte is in 2021 vastgesteld, in 2024 volgde een voortgangsnota en inmiddels is die lijn grotendeels ingehaald door een eigen Routekaart Duurzame Warmte. Op basis daarvan wordt nu gewerkt aan een concreet warmteprogramma en de uitrol van een warmtenet. Wat daarbij opvalt: er wordt niet onderzocht of er direct ook een koudenet toegepast kan worden. Terwijl dit in de zomer juist forse energiebesparing zou kunnen opleveren. Dit lijkt een direct gevolg van het ontbreken van een integraal programma of paraplu.
- Het Strategisch Kompas 2035 noemt energieneutraal en fossielvrij in 2035. In de LES wordt uitgegaan van klimaatneutraal in 2050, in lijn met het Rijk.

Daarbij speelt ook de actuele context: het warmtenet is primair een middel om gasverbruik terug te dringen, terwijl het stroomnet inmiddels "op slot" zit en er in de media wordt bericht dat gas weer in ruime mate beschikbaar is. De vraag is dan of de huidige prioritering nog wel de juiste is, of dat juist nu meer nadruk zou moeten liggen op ontlasting van het elektriciteitsnet.

<u>Vragen aan het college:</u>

- **Samenhang:** Wat is de samenhang tussen de verschillende trajecten (LES, uitvoeringsprogramma, Transitievisie Warmte, Routekaart Warmtenet, RES, HSS, wind & zon)? Kunt u de raad van Wijchen en hiermee de inwoners en ondernemers informeren over de samenhang tussen deze trajecten in één centraal actueel document?
- **Rekening houden:** In hoeverre moeten bovenstaande dossiers rekening houden met elkaar, en hoe voorkomt het college dat keuzes in het ene dossier het andere blokkeren of in de praktijk worden ingeruild?
- **Verbindend overzicht:** Is het college bereid een integraal overzicht te maken waarin de verbanden en tijdslijnen zichtbaar worden, zodat de raad de energietransitie als geheel beter kan volgen?
- **Informatie aan inwoners:** Hoe kan de gemeente inwoners en ondernemers goed informeren over de energietransitie, zolang niet inzichtelijk is waar dossiers elkaar raken, botsen of verschuiven?
- **Ondernemersperspectief:** Hoe kan een ondernemer in Wijchen bepalen welke keuzes op het gebied van energie verstandig zijn, zolang er geen helder overzicht is van de gemeentelijke koers en de onderlinge samenhang?

- **Warmte/koude:** Hoe voorkomt het college dat bij de uitrol van een warmtenet kansen gemist worden, zoals de mogelijkheid om direct ook een koudenet te realiseren en zo ook in de zomer energie te besparen?
- **Prioriteit gas vs. stroom:** Ziet het college, gezien de actuele situatie (stroomnetten op slot en gasaanbod ruim), ook het risico dat de huidige focus op gasbesparing de verkeerde prioriteit kan zijn? En hoe weegt het college of het urgenter is om gasverbruik te beperken of juist het stroomverbruik te ontlasten?

Namens de fractie van de Wijchense VVD,

Alice Peters - Vroom